

Forskningens svære kunst.

(Af Leif Horsmark)

Anders Peter Nielsen, min oldefar.

Den 3die marts 1847, fødte Karen Marie Larsdatter en søn, Anders Peter. Faderen var ægtemanden, husmand Niels Andersen i Østerby i Øland sogn. Sine første år havde han på Øland. Ved konfirmationen i 1861, tjente han hos gårdmand Peder Gregersen i Vesterby. I landbruget har der altid været skiftedag d.1ste maj og d.1ste november. Den 1ste november 1868 tjener han som karl på, en nu nedlagt herregård, Lundergård i Jetsmark sogn.

På Lundergård tjente også en pige fra Øland, Ane Kirstine Hansdatter, datter af skrædderen i Østerby, Hans Andreasen og hustru Dorthe Marie Nielsdatter.

De to indledte et forhold, for Ane Kirstine bliver gravid med min farfar. Om det var derfor Anders Peder forlod Lundergård omkring 1870, for at tjene på "Rævergård" i Åbye sogn, skal være usagt, men man kan jo have tanken.

Derfra forsvinder sporet af Anders Peter Nielsen. Jeg var igennem mange sogne for at finde ham, uden resultat. Hvad gør man så? Jeg var i politiets protokol, ingen spor! Så kom jeg på den ide, at på den tid var pigerne begyndt at sagsøge fædrene for "børnepenge". Så var det i gang med Amtmandens protokol og sandelig, der var en sag.

Ane Kirstine Hansdatter havde en alimentations sag i gang mod Anders Peter Nielsen. Jeg fandt en fuldmagt fra Ane Kirstine til hendes fader Hans Andreasen.

Fuldmagt, fremlagt i Hvetbo Herreds Politiret d. 9de marts 1872.

"Hermed bemyndiges min fader Hans Andreasen af Jetsmark sogn, til på mine vegne at møde for Hvetbo Herreds Ret Lørdagen d. 9de Marts 1872 og der varetage mit tarv. Dateret d. 8de Marts 1872 på Lundergård. mfp Ane Kirstine Hansen".

Af senere oplysninger viser det sig, at Ane Kirstine var syg og derfor ikke kunne deltage i mødet for Herredsretten. I et udskrift fra Hvetbo Herreds Politiprotokol oplyses det, at retten blev sat på herredets kontor i Blokhus og at Ane Kirstine indledte en paternitetssag (faderskabssag, red.) contra Anders Peter Nielsen af Togårde som lå i Dronninglund Herred. Herligt, så havde jeg da styr på ham, troede jeg?

En veninde i Åbybro, vi forsker i samme slægt, sendte mig en mail, "kan du bruge det her", hun havde i afgangslisten fra Øland sogn i 1872 fundet hans navn. Han er ikke i tilgangslisten, så hvornår han er kommet tilbage til Øland vides ikke, men der stod, at han var udrejst til Australien? Så begyndte det jo at blive spændende.

Gennem udvandrersarkivet i Aalborg, fandt jeg ud af, at han havde købt en indirekte billet med bestemmelsessted Queensland. Hans kontraktnummer var 580800, men fordi det var en indirekte billet, var der ikke et skibsnavn på. Så var gode råd jo dyre, for hvor leder man? Jeg var i kontakt med et selskab i Tyskland, de fortalte mig, at passagerlister på skibe med afgang fra Hamburg og Bremen til Australien var gået tabt under den sidste krig. Da jeg ikke havde andet at gå efter, var det jo som at lede i en høstak efter en nål.

Søgningen efter ham lå ikke stille, med mellemrum blev han fundet frem igen. I DIS-Danmarks medlemsblad nr. 4 - 2009, havde jeg læst en artikel skrevet af Henning Karlby. I den artikel redegjorde Henning trin for trin hvordan man kommer i gang med "slægtsforskning i Australien". Jeg prøvede flere gange at "få hul" på opgaven, uden det lykkedes. Jeg tillod mig at sende en mail til Henning og forhørte mig om, hvordan man gjorde. Jeg har siden sagt pænt tak for hjælpen, for det lykkedes at komme frem til målet. Ikke mindst på

grund af Vita (Leif's hustru, red.), hun er utrolig med en pc og ved hvad den kan. På et tidspunkt sad hun og ledte efter en eller anden ting og pludselig popper der noget op fra Norge om udvandrede til Australien. Der var oplysninger om skibet Alardus og nogle norske navne på rejsende til Queensland, Australien. Der var også en længere redegørelse om skibets rejse, den var ikke så heldig. Der udbrød sygdom under rejsen, det var bl.a. de dårlige sanitære forhold om bord der bar ansvaret, med flere døde til følge. Det var et fragtskib som i hast var blevet omdannet til også at medtage passagerer. Det lå i karantæne udenfor havnen, førend det fik lov at sætte sine rejsende i land. Skibet fik tilnavnet "Feberskibet".

Efter Hennings anvisninger, fik Vita et brev stykket sammen til de statslige arkiver i Queensland. Vita havde bedt dem om en mulig passagerliste for dette skib. Mod en mindre betaling, det var små 100 kr., fik vi adgang som registreret bruger af deres arkiver og mod betaling af forsendelsen, kom der svar derude fra. Glæden var stor, Anders Peter Nielsen var i blandt og havde overlevet turen. Ligeledes var der også oplysninger om, at han havde fået arbejde, hvem der havde ansat ham og at han var ansat i 6 måneder, men vi kunne dårligt læse, hvad der stod som bestemmelsessted.

Selv om man er registreret bruger, skal man ikke forvente det helt store gennembrud, når man søger over nettet. De er i fuld gang med at lægge arkivalier ud, men det går langsomt, der skal jo foretages mange indtastninger. Det bedste råd er, kig en gang imellem og se hvor langt de er kommet, de går "baglæns". Man må også være opmærksom på, at deres hjemmeside er under stadig forandring. Indgangsportalene kan ændres fra gang til gang, efter sigende, skulde det gøre søgningen lettere??

Under et familiebesøg, mødtes vi med en ung dame, Caroline, bosat i Queensland. Hun kendte navnet, Bondaberg. Hun kunne bevidne, at der havde været og måske stadig er, en stor sukkerrørsproduktion og at man af melassen fremstiller en særdeles anerkendt mørk rom. At Anders Peter Nielsen blev ansat der, er måske ikke nogen tilfældighed, han var landmand og ifølge det jeg har læst mig frem til, så var en svensk familie involveret i drift og produktion af sukkerrør, de kunne jo mangle en, som havde forstand på jordbrug?

Jeg har i de kilder der er til rådighed, ikke fundet flere spor af Anders Peter. Caroline har fået en genpart af mit materiale med hjem, hun har bekendte i den by og vil prøve om hun kan få dem til at se, om der findes oplysninger om ham i byens/virksomhedens arkiver, hvis nogle sådan findes? Vi venter spændt?